

“קולות מלחמה”

פרק 1- 'פיקוד מלפנים'

[לצפייה בפרק לחצו כאן](#)

המפקד,

פרק זה עוסק ב**פיקוד מלפנים**, ובו מושמעים חלקים מדבריו של מח"ט גולני, אל"מ יאיר פלאי, ללוחמי החטיבה לאחר הקרב הקשה בשג'עיה.

שאלות לדין:

- מה המסר או הערך המרכזי העולה מתוך ההקלטה?
- מה ניתן להבין על המפקדים בכוח ובצה"ל בכלל לאור האירוע?
- מה חשיבות 'הפיקוד מלפנים' לחוסן הלוחמים והמסגרת?
- כיצד בא לידי ביטוי פיקוד מלפנים בחיי היומיום?

דגשים לשיח:

מהקמתו של צה"ל גישת הפיקוד הנהוגה בו הינה גישה של 'פיקוד מלפנים'. מפקדי צה"ל לאורך מלחמות ישראל מסתערים בראש הכוח וקוראים "אחריי". גישה זו נובעת משתי סיבות מרכזיות:

סיבה מבצעית- המפקד מוביל את הכוח ולכן עליו לראות את תמונת המצב של הקרב על מנת שיוכל לקבל החלטות מבצעיות נכונות.

סיבה ערכית- המפקד מוביל את חייליו גם ברוחו ובערכיו ומשמש להם דוגמה אישית, לכן עליו להיות בראש הכוח.

ערך הדוגמא האישית- מתוך רוח צה"ל: "החייל ינהג על פי הנדרש ממנו, ויקיים את שהוא דורש מזולתו מתוך הכרה ביכולתו ובאחריותו, בצבא ומחוצה לו להוות דוגמא ראויה."
ערך זה בא לידי ביטוי בפעולות המפקדים בכך שהם **מובילים ומנהיגים את הכוח ואף הראשונים להסתער ולסכן את חייהם למען ההגנה על המולדת**. ברוחם ובפועלם מדגימים הלכה למעשה את ההתנהלות הראויה המצופה מחיילי צה"ל ומפקדיו.

מתוך דברים שכתב בנושא זה **רא"ל חיים בר-לב** כרמטכ"ל, לאחד נפילתם של מפקדים בכירים בקרבות מלחמת ההתשה:
"שום מרחק אינו מפריד בין המפקדים שלנו לבין העניין בו הם עוסקים. הזדהותם עם העניין מלאה ומוחלטת, הוא הינו חלק מהם והם חלק ממנו. מכאן גם הכורח הפנימי שלהם להימצא תמיד בנקודת המוקד של הפעילות. **תפיסתם את האחריות המוטלת עליהם לגורל המשימה ולגורל אנשיהם היא אישית מאוד ומחייבת מאוד**... איני מכיר שום גורם אחר שאפשר לזקוף במידה כה גדולה את הישגיו ההיסטוריים של צה"ל, מלבד **הרמה האנושית והמוסרית של המפקדים, אשר ההליכה בראש, הגבורה האישית, ההעזה וחירוף הנפש הם פועל יוצא ממנה**."